

I. Czytanie ze zrozumieniem

Dlaczego różne narody i kultury mumifikowały swoich zmarłych? Zamierzona mumifikacja miała przede wszystkim podłoże religijne. Niepoślednią rolę odgrywał przy tym szczególnie kult zmarłych i względy czysto praktyczne.

Względy religijne.

Wiele narodów żywiło przekonanie, że dalsze życie po śmierci jest możliwe tylko wtedy, gdy ciało zmarłego pozostanie nienaruszone. Ten sposób myślenia był charakterystyczny na przykład dla starożytnych Egipcjan. Dokonując mumifikacji zmarłych, krewni spełniali swój religijny obowiązek, gdyż w ten sposób zabezpieczali swoim bliskim dalsze życie czy to w grobowcu, czy też w zaświatach.

Szczególny kult zmarłych.

Ludy, u których nie występowały religijne powody do mumifikacji, odczuwały potrzebę oglądania i odwiedzania zmarłych. Dotyczyło to i dotyczy nadal ludzi darzonych głębokim szacunkiem. I tak na przykład Grecy, którzy zwykle palili zwłoki zmarłych, poddali mumifikacji ciało Aleksandra Wielkiego (356 do 323 r. p.n.e.), aby w ten sposób był on stale wśród nich obecny. Zakonserwowano jego zwłoki w miodzie i przeniesiono je następnie w szklanej trumnie do Aleksandrii – miasta nazwanego tak na jego cześć. Można go tu było stale oglądać. Podobno cesarz August (27 r. p.n.e. do 14 r. p.n.e.) podczas takiej wizyty oderwał wielkiemu zmarłemu nos. Przykłady mumifikowania zwłok znajdujemy także w kulturze katolickiej. Niezliczeni święci spoczywają w trumnach ze szkła, przypominając ludziom wierzącym, aby brali za przykład ich pobożne życie.

Względy praktyczne.

Tam gdzie względy religijne lub kult zmarłych nie odgrywały żadnej roli, często mumifikowano zmarłych dlatego, że nie można było pochować ich od razu po śmierci, np. gdy ktoś zmarł w odległych okolicach i jego zwłoki musiały pokonać daleką drogę do grobowca w ojczyźnie. Przepisowe uroczystości pogrzebowe trwały czasem tygodniami, a w ich trakcie zwłoki były wystawiane na widok publiczny. Takie uroczyste pogrzeby miały miejsce, gdy umarł papież czy też królowie Hiszpanii, Francji i Anglii. Mumifikacja ze względów praktycznych była w Europie XII wieku tak rozpowszechniona, że nawet znani chirurdzy (...) poświęcali technice krótkiego przechowywania zwłok osobne rozdziały w swoich publikacjach.

Wolfgang Tarnowski, *Mumie*. Atlas, Wrocław 1991, s. 20-21.

1. Z tekstu wynika, że sposób pochówku zmarłego jest wyrazem:

- A) siły i znaczenia państwa
 B) zasobności narodu
 C) kultury narodu
 D) rozwoju cywilizacji społecznej

2. Pogrzeby w starożytnej Grecji odbywały się zazwyczaj w ten sposób, że:

- A) mumifikowano zwłoki
 B) palono ciało zmarłego
 C) sypano kurhan
 D) budowano piramidę

3. Zwłoki Aleksandra Wielkiego poddano mumifikacji ze względu na:

- A) możliwość wybuchu epidemii
 B) wymogi religijne
 C) obawy przed społecznym protestem
 D) chęć okazania królowi szacunku

4. W starożytnym Egipcie uważano, że mumifikacja zwłok gwarantuje zmarłemu:

- A) życie po śmierci
 B) boską przychylność
 C) miłość poddanych
 D) wieczny spokój w grobie

5. W Europie XII w. mumifikowano zwłoki ze względu na:

- A) religijnych
 B) higienicznych i estetycznych
 C) finansowych i gospodarczych
 D) uczuciowych

6. Wystawianie zwłok na widok publiczny było podyktowane:

- A) wiarą, że w ten sposób zmarły pozostanie wśród żyjących
 B) chęcią utulenia żalu najbliższej rodziny
 C) zamiarem dawania ludziom wzorów do naśladowania
 D) potrzebą przypominania ludziom o znikomości ich życia

II. Nauka o języku

7. Czasownikiem nieprzechodnim jest wyraz:

- A) przyjść
 B) zdjąć
 C) rysować
 D) liczyć

8. Czasownik w stronie biernej znajduje się w zdaniu:

- A) Rolnik pracuje w polu.
 B) Ludzie stali na przystanku.
 C) Światło zostało zgaszone.
 D) Zamknięto drzwi.

9. Tylko zaimki przymiotne zawiera szereg:

- A) on, ja, ty
 B) taki, ten, jaki
 C) jak, nijak, tam
 D) tyle, ile, ileś

10. Nieprawidłowo zastosowano zaimek w zdaniu:

- A) Mnie się to nie podoba.
 B) Poproś jego o pomoc.
 C) Dał mi kilka żetonów.
 D) Jemu nie warto ufać.

11. Prawidłowo nazwano przypadek rzeczownika w zdaniu:

- A) Przyniósł zeszyt. - mianownik
 B) Usiedli na ławce. - celownik
 C) Pisz długopisem. - miejscownik
 D) Zobaczyła latawce. - biernik

12. Nieprawidłowo napisano przyimek w zdaniu:

- A) Jest daleko stąd. B) Wyszedł spomiędzy drzew.
 C) Jest zpoza tego rejonu. D) Pojawił się znikąd.

13. Wyrazy pokrewne znajdują się w szeregu:

- A) słowo, słownik B) dom, chata C) brat, siostra D) czytać, pisać

14. Nieprawidłowo powiemy:

- A) Bawię się na dworzu. B) Rozegramy mecz.
 C) Przyjrzyj się tej gwiazdzie. D) Pojechali sańmi.

15. Wyraz oddzielony zawiera:

- A) tylko 2 głoski bezdźwięczne B) tylko 4 samogłoski
 C) 2 głoski miękkie D) wszystkie głoski dźwięczne

16. W odmianie rzeczownika *lustro* zachodzi oboczność głosek:

- A) a : e B) r : rz C) s : ś D) o : a

17. Prawidłowo wskazano (podkreślono) sylabę akcentowaną w wyrazie:

- A) zabralibyśmy B) rozpoczęcie C) matematyka D) pojechaliście

18. Prawidłowo wskazano (podkreślono) przydawkę w zdaniu:

- A) Moja mama nie lubi filmów kryminalnych. B) Ten człowiek niechętnie ustąpił miejsca.
 C) Zaraz przeczytam wam instrukcję obsługi. D) Nikt nie chciał zająć się dziećmi.

III. Literatura

19. Miejscem spotkań bohaterów powieści pt. „Ten obcy” była:

- A) leśna polana B) wyspa C) szkolna świetlica D) domowa spiżarnia

20. Jednym z wątków powieści pt. „Ten obcy” są:

- A) uzależnienia od alkoholu B) szkolne problemy
 C) nieporozumienia rodzinne D) konflikty społeczne

21. Maryla adoptowała Anię Shirley („Ania z Zielonego Wzgórza”), chociaż:

- A) nie chciała dziewczynki B) była bardzo biedna
 C) była już stara i schorowana D) Mateusz odradzał jej adopcję

22. Ania Shirley nie lubiła Gilberta, ponieważ:

- A) uczył się lepiej od niej B) wyśmiewał jej koleżanki
 C) był samolubny D) kiedyś jej dokuczył

23. Aniela, bohaterka książki pt. „Kłamaczucha”, zakochała się w Pawełku i dlatego:

- A) porzuciła szkołę B) wyjechała do Poznania
 C) zatrudniła się w teatrze D) pomagała mu w nauce

24. Aniela skłamała, że:

- A) ma już 18 lat B) jest aktorką C) pochodzi z Łeby D) nie ma gdzie mieszkać

25. Bohaterowie powieści pt. „Sposób na Alcybiadesa” znaleźli sposób na to, jak bez większego wysiłku:

- A) unikać nauki B) dbać o sprawność fizyczną
 C) rozwiązać problemy rodzinne D) spędzić wspaniałe wakacje

26. Sposób na Alcybiadesa przyniósł nieoczekiwane skutki, gdyż bohaterowie:

- A) skompromitowali się B) nie podolali wymaganiom
 C) nauczyli się historii D) zawiedli nauczyciela

27. Adaś Cisowski, bohater powieści pt. „Szatan z VII klasy”, miał zdolności:

- A) literackie B) kucharskie C) detektywistyczne D) muzyczne

28. Adaś Cisowski został nazwany „szatanem”, ponieważ:

- A) wszystkim dokuczał B) nie uczył się
 C) narzucał innym swoje zdanie D) odkrył tajemnicę nauczyciela

29. W książce pt. „W pustyni i w puszczy” zdarzenia przedstawia:

- A) bohater B) pisarz C) narrator D) Henryk Sienkiewicz

30. Balladę cechuje:

- A) tajemniczy nastrój B) morał
 C) szczęśliwe zakończenie D) realizm zdarzeń